

DECIZIE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ignat Dumitran împotriva Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de Ignat Dumitran, casată hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii,

c o n s t a t ă:

La data de 12 ianuarie 2018, Ignat Dumitran a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii reclamantul, Ignat Dumitran a indicat că prin intermediul oficiului poștal, a primit decizia nr.31 din 01 noiembrie 2017 a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, calculul consumului de gaze și bonul de plată, în sumă de 735,82 de lei.

Reclamantul, Ignat Dumitran a explicat că în motivarea deciziei nr.31 din 01 noiembrie 2017 s-a indicat că, în conformitate cu prevederile pct.129¹ din Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011 „Cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale”, s-a decis efectuarea calculului consumului de gaze naturale, prin metoda sistemului paușal, pentru perioada de 21 de zile, 01 august 2016 – 22 august 2016 și că consumatorul urmează să suporte cheltuielile solicitate de operatorul de rețea.

S-a indicat, că prin prisma materialelor prezentate de operatorul de rețea a Societății cu Răspundere Limitată „Cahul -Gaz” și anume: actul de demontare a EMG din 17 august 2016, actul privind aplicarea sigiliilor din 19 august 2011, nota de serviciu a controlorului sectorului din data de 10 octombrie 2017, actul de aplicare a sigiliilor din data de 19 august

2011, istoricul consumului de gaze naturale, contractul de furnizare a gazelor naturale din data de 19 august 2011, raportul de expertiză extrajudiciară nr.468 din 31 iulie 2017, procesul-verbal al ședinței comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali nr.30 din 01 noiembrie 2017, s-a constatat că rezultatele primite în totalitate și circumstanțele stabilite, sunt destule pentru a face concluzia, că în cazul introducerii unui obiect străin, dur, prin orificiul penetrant, se produce (frânarea) tamburului cifrat „I” al mecanismului de totalizare al contorului, acțiune ce conduce la consumul gazelor naturale fără înregistrare sau înregistrarea incompletă a gazelor naturale.

Reclamantul Ignat Dumitran a reiterat că la data de 22 noiembrie 2017 a depus cerere prealabilă, în care a menționat că nu este de acord cu decizia nr.31 din 01 noiembrie 2017 a Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”.

Consideră neîntemeiată și abuzivă concluzia făcută în baza materialelor prezentate de operatorul de rețea.

Astfel, reclamantul Ignat Dumitran a specificat că decizia nr.31 din 01 noiembrie 2017 a Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” nu este motivată și vine în contradicție cu expertiza nr.468 din 31 iulie 2017.

A afirmat că nu a influențat mecanismul de calculare a gazelor și admite că acest contor a fost instalat, având deja acest orificiu.

Reclamantul Ignat Dumitran a notat că a solicitat repetat să-i fie expediate acte și informații referitor la abonații (numele și adresa), la care anterior de anul 2011, a fost instalat contorul „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, să-i fie eliberată o fotografie al acestui contor de gaze, efectuată de lucrătorul Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”, la efectuarea controlului lunar și să-i fie eliberată o copie a procesului-verbal nr.30 din 01 noiembrie 2017 a Comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale.

A menționat că nu a fost informat, din care motiv contorul anterior a fost luat pentru verificare și nu a mai fost restituit.

Reclamantul Ignat Dumitran a relatat că prin răspunsul din 22 decembrie 2017 a Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a fost informat că cererea prealabilă a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată, fiind anexată și copia procesului-verbal a ședinței Comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali, însă referitor la eliberarea informațiilor solicitate în cererea prealabilă a fost înștiințat, că furnizorul nu dispune de informația solicitată.

Reclamantul Ignat Dumitran a comunicat că la baza emiterii deciziei nominalizate au fost puse materialele acumulate de operatorul de rețea al Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și anume: actul de demontare a EMG din 17 august 2016, actul privind aplicarea sigiliilor din 19 august 2011, nota de serviciu a controlorului sectorului din 10 octombrie 2017, actul de aplicare a sigiliilor din 19 august 2011, istoricul consumului de gaze naturale, contractul de furnizare a gazelor naturale din 19 august 2011, raportul de expertiză extrajudiciară nr.468 din 31 iulie 2017, procesul-verbal al ședinței Comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali nr.30 din 01 noiembrie 2017.

Consideră că Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” nu a motivat suficient ce anume probează materialele, care au stat la baza emiterii deciziei contestate.

Reclamantul Ignat Dumitran consideră că nu este bazată pe materialele cauzei concluzia expusă în decizia indicată supra, or, în raportul de expertiză nr.468 din 31 iulie 2017 o astfel de concluzie lipsește.

De asemenea, reclamantul Ignat Dumitran a invocat că în decizia nr.31 din 01 noiembrie 2017, pîrîta Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a mai indicat, că ținând cont de cele menționate, furnizorul a stabilit încălcarea prevederilor pct.14 lit.f) din contractul de furnizare a gazelor naturale din 19 august 2011, de către consumatorul Ignat Dumitran, care a condus la neînregistrarea volumului de gaze naturale consumat, sau înregistrarea incompletă a gazelor naturale. Conform contractului de furnizare a gazelor naturale din 19 august 2011, la art.14 lit.f) este indicat: «потребитель имеет следующие обязанности: f) сохранять в целостности измерительное оборудование и наложенные на него пломбы».

Reclamantul Ignat Dumitran a menționat, că din momentul instalării contorului „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” din data de 19 august 2011 și până la data demontării, 23 august 2016, nimeni nu a văzut acest orificiu, cu toate că angajații Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” veneau lunar și luau datele de la contor, făcînd poze.

Reclamantul Ignat Dumitran a mai menționat că după ce a fost demontat contorul, controlorul l-a chemat și i-a comunicat, că este o problemă la contor.

A concretizat că în actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale, dînsul a menționat faptul că niciodată nu a atras atenția la mecanismul de evidență al contorului nominalizat, astfel, posibil, că acesta a fost instalat în anul 2011, cu orificiul depistat.

Reclamantul Ignat Dumitran a reiterat că a înaintat pârâtei Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” o cerere, prin care a solicitat să-i elibereze informația referitor la faptul, dacă contorul instalat la data de 19 august 2011, a trecut verificarea metrologică, la cine (adresa și numele consumatorului) a mai fost instalat acest contor până în anul 2011, ce s-a făcut cu contorul demontat la data de 19 august 2011, de ce nu a fost montat înapoi și dacă a trecut controlul metrologic.

Astfel, reclamantul Ignat Dumitran a invocat că prin răspunsul Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” i s-a comunicat, că informațiile solicitate sunt cu caracter personal, iar ulterior a fost informat că nu dispun de așa informație. Referitor la buletinul metrologic a contorului de gaze „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” i s-a comunicat, că a fost lăsat la consumator în anul 2011, când a fost instalat.

Reclamantul Ignat Dumitran a specificat că acest fapt nu corespunde adevărului, deoarece contractul de furnizare a gazelor naturale a fost încheiat la data de 19 august 2011, în aceeași zi, când a fost instalat contorul și ca anexă la aceste două documente, nu se vede să fie indicate buletinul metrologic sau careva date din el.

A menționat că Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” nu avea dreptul să instaleze un contor, care nu avea control metrologic. Astfel, în caz de control, erau să depisteze orificiul și nu se elibera buletin metrologic.

Reclamantul Ignat Dumitran consideră că Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a încălcat prevederile contractului de furnizare a gazelor naturale din 19 august 2011 și anume art.11 p.g): „Поставщик обязан обеспечить периодическую метрологическую проверку газового счетчика в установленные сроки, согласно официальному перечню измерительных средств, подлежащих обязательному государственному метрологическому контролю”.

A menționat că în răspunsul oferit Cabinetului avocatului „Todorov Maxim” de către Institutul Național de Metrologie se indică, că contoarele de gaz tip Gallus 2000 (G-1,6; G-2,5; G-4, producător „Chongqing Actaris Measurement Instrument CO „LTD” China, au fost incluse în Registrul de Stat al mijloacelor de măsurare, permise spre utilizare în Republica Moldova, cu nr.004297, certificare de aprobare de model nr.327 din 16.01.2003, valabil până la 16 ianuarie 2006, la solicitarea Societății cu Răspundere Limitată

„VALDASCOM” mun.Chișinău. Conform prevederilor legislației în domeniul metrologiei, mijloacele de măsurare utilizate la măsurări în domenii de interes public, inclusiv contoarele de gaz, sunt utilizabile, dacă posedă buletine de verificare metrologică în termen. Intervalul maxim admis între două verificări succesive, pentru contoarele de gaz de tip Gallus 2000 G-4 este de 60 luni, poziția 3.1.3 este expres prevăzută în Lista Oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, care este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.237-241 din 16 noiembrie 2012.

Prin încheierea Judecătorei Cahul, sediul Central din 29 iunie 2018, a fost atrasă în proces Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”, în calitate de intervenient accesoriu (f.d.53-54).

Reclamantul Ignat Dumitran a solicitat anularea deciziei nr.31 din 01 noiembrie 2017 a Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată (f.d.83-91).

Prin decizia din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Ignat Dumitran, casată integral hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii, prin care a fost admisă acțiunea reclamantului Ignat Dumitran. A fost anulată decizia furnizorului Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” nr.31 din 01 noiembrie 2017, prin care s-a decis de a calcula consumatorului Ignat Dumitran volumul de gaze naturale, pretins a fi consumat, cu încălcarea clauzelor contractuale, pentru perioada 01 august 2016 – 22 august 2016 și de a-i opune suportarea cheltuielilor operatorului de rețea, ca fiind contrară legii (f.d.122-129).

Instanța de apel a stabilit că este eronată concluzia instanței de fond atunci, când constată că consumatorul Ignat Dumitran a încălcat clauzele contractuale prin intervenția vizibilă în funcționarea echipamentului de măsurare, făcând trimitere la raportul de expertiză judiciară nr.468 din 31 iulie 2017, însă a omis să constate veridicitatea informației prezentate de pârât, precum că echipamentul de măsurare instalat la consumatorul Ignat Dumitran într-adevăr a fost supus verificării metrologice periodice, pentru a exclude orice incertitudine referitor la manipulările asupra echipamentului de măsurare.

Instanța de apel a reținut ca neîntemeiate alegațiile Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” și ale Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”, precum că echipamentul de măsurare - contorul de model „Gallus Actaris G-2,5” nr.E040216963 a fost instalat la consumatorul Ignat Dumitran, după ce a trecut verificarea metrologică periodică. Or, actul de demontare al echipamentului de măsurare de la consumatorul precedent E. Popescu din data de 18 ianuarie 2011, unde se menționează scopul demontării și anume îndreptarea echipamentului de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” la verificarea de stat, actul privind aplicarea sigiliilor din 19 august 2011, unde se menționează că contorul GALLUS 2,5 Actaris nr. E040216963, cu indicațiile 2766 m3, a fost instalat la consumatorul Ignat Dumitran, după verificarea de stat (18.08.2011-18.08.2016) din fondul de rezervă, contractul de furnizare a gazelor din 19 august 2011, încheiat cu Ignat Dumitran, în care la pct.6 este indicată data ultimei verificări metrologice – 18 august 2011 și termenul de acțiune -18 august 2016, nu demonstrează faptul că echipamentul de măsurare a fost supus verificării metrologice periodice, fiind recunoscut utilizabil.

Tot aici, a evidențiat că necătând la faptul că Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” afirmă că buletinul metrologic de control al echipamentului de măsurare s-a transmis consumatorului Ignat Dumitran concomitent cu instalarea contorului, motivând că acesta se eliberează doar într-un singur exemplar, pârâta Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” urma să realizeze sarcina probațiunii și să prezinte instanței dovada

verificării metrologice a echipamentului de măsurare „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, instalat la consumatorul Ignat Dumitran, întru dovedirea faptului că contorul a fost integru la momentul instalării. Or, în cadrul efectuării verificării metrologice (inițiale și periodice) se examinează obligatoriu aspectul exterior, verificarea funcționării contorului de gaze și alte operații prevăzute de legislația în domeniul metrologiei. Răspunsul Institutului Național de Metrologie atestă, că în bazele de date ale Laboratoarelor de verificări metrologice acreditate și desemnate în Sistemul Național de Metrologie se regăsesc informațiile referitor la contoarele de gaze verificate metrologic. Reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a menționat în ședința de judecată, că contorul în cauză a fost verificat la centrul metrologic din or.Cahul și că arhiva instituției a fost nimicită, fiind în imposibilitate de a prezenta acte de predare a contorului la verificarea metrologică, de recepționare a contorului sau dovada că a trecut verificarea metrologică.

Astfel, instanța de apel a reiterat că deși în raportul de expertiză extrajudiciară nr.468 din 31 iulie 2017 se menționează despre urmele verificării metrologice, fiind depistat semnul grafic propriu verficatorului, care a efectuat verificarea metrologică „MD 1D1 a”, aceasta nu atestă cu certitudine perioada verificării metrologice, fără a oferi informații privind vechimea sigilării capacului mecanismului de totalizare, dar și veridicitatea marcajului metrologic.

Instanța de apel a reținut că marcajul metrologic este un semn distinctiv, care, aplicat pe un mijloc de măsurare, confirmă că mijlocul de măsurare a fost supus uneia din formele controlului metrologic legal. Marcajul de verificare metrologică conține informații privind indicativul laboratorului din cadrul Institutului National de Metrologie sau al persoanelor juridice desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie, cât și indicativul de identificare a verficatorului metrologic. Marcajele metrologice oferă posibilitatea de a stabili laboratorul, centrul teritorial de metrologie sau persoană juridică, inclusiv specialistul metrolog, care a efectuat verificarea metrologică.

Instanța de apel a remarcat că în anul 2011, contorul „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, urma să fie supus verificării periodice și nu primare, deaceia nu este clar dacă semnul grafic al verficatorului-metrolog a fost pus pe acest contor la pretinsa verificare din anul 2011, sau la verificarea metrologică anterioară.

Instanța de apel a invocat că la caz, sarcina probațiunii pusă pe seama pârâtului în litigii de contencios administrativ nu a fost realizată.

A relatat că necesitatea imperioasă de a cunoaște, dacă contorul „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” a fost verificat metrologic în anul 2011, se impune nu atât pentru a verifica însăși veridicitatea faptului verificării metrologice invocată de pârât, sau valabilitatea în timp a verificării, cât pentru a cunoaște dacă era sau nu integru acest dispozitiv de măsurare înainte de a fi instalat la consumatorul Ignat Dumitran la data de 19 august 2011, or în cazul în care contorul într-adevăr ar fi fost verificat metrologic la data de 18 august 2011, acest fapt ar neutraliza argumentul apelantului Ignat Dumitran, precum că la data de 19 august 2011, contorul a fost instalat cu o astfel de defecțiune.

Astfel, instanța de apel a constatat, că raportul de expertiză nr.468 din 31 iulie 2017, atestă intervenția mecanică asupra mecanismului de totalizare a contorului „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” sub formă de orificiu penetrant cu diametrul 1,2 mm, format în urma acțiunii mecanice exercitate din exterior, prin mișcare de rotire și apăsare, mult probabil cu un burghiu. Însă aceasta nu demonstrează că intervenția asupra contorului de gaze a fost realizată în perioada utilizării contorului de către consumatorul Ignat Dumitran.

În afara de aceasta, instanța de apel a menționat, că însăși caracterul defecțiunii echipamentului de măsurare „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” și amplasarea acesteia, descrise și ilustrate cu imagini foto în raportul de expertiză din data de 31 iulie 2017, indică asupra faptului, că orificiul cu diametrul de 1,2 mm nu este amplasat pe partea frontală a contorului, ci într-un loc ce face dificilă depistarea acestui orificiu – doar la examinarea minuțioasă a contorului. În poziția instalată a contorului, orificiul în capacul de plastic putea fi observat doar la examinarea contorului de jos în sus, în viața de zi cu zi un asemenea orificiu poate fi perceput ca un atribut constructiv al contorului și doar o persoană inițiată în domeniu ar putea califica acest orificiu, ca fiind o defecțiune.

La data de 01 iunie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea soluției fiind aplicate eronat normele de drept material.

Recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a punctat că instanța de apel a interpretat în mod eronat art.24 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.

Recurenta a notat că instanța de apel a constatat eronat faptul că Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” nu a demonstrat încălcarea din partea lui Ignat Dumitran a clauzelor contractuale, fiind omisă constatarea veridicității informației prezentate de pîrît.

A invocat că însăși instanța de apel în decizia sa a menționat, că faptul trecerii verificării metrologice poate fi probat nu doar cu buletinul de verificare metrologică, dar și cu orice acte, ca exemplu fiind indicat actul de expediere, predare-recepționare a contorului la verificarea metrologică.

Recurenta a subliniat că luînd în considerare faptul că laboratorul de verificare metrologică din mun.Cahul a fost desființat, iar actele de expediere, predare-recepționare din arhivele laboratorului și din arhivele Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” au fosat nimicite, consideră că faptul verificării metrologice a echipamentului de măsurare în cauză, se demonstrează prin următoarele trei acte anexate la dosar și anume: prin raportul de expertiză judiciară nr.468 din 31 iulie 2017, în care expertul expres menționează, că la data examinărilor de expertiză, pe suprafața din față a capacului dispozitivului de calcul sunt imprimare prin apăsare semnele grafice proprii verficatorului, care a efectuat verificările metrologice „MD 1D1 a”, prin contractul nr.103 din 19 august 2011 de livrare a gazelor naturale consumatorilor casnici, în punctul 6 al căruia este menționat, că data ultimei verificări metrologice este 18 august 2011, cu termen de valabilitate 18 august 2016. Contractul respectiv a fost semnat de către Ignat Dumitran.

În punctul 3 al actului din data de 09 august 2011 de aplicare a sigiliilor este menționat că echipamentul de măsurare „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” este instalat după verificarea metrologică. Iar, în punctul 5 al acestui act este menționat, că perioada verificării este 18 august 2011- valabilă pînă la data de 18 august 2016. Actul respectiv a fost semnat de către Ignat Dumitran.

Recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a reiterat că nu este jurrtificată nici concluzia instanței de apel, precum că deși în raportul de expertiză nr.468 din 31 iulie 2017, se menționează despre ultimele verificării metrologice, fiind depistat semnul grafic propriu verficatorului, care a efectuat verificarea metrologică „MD 1D1 a”, aceasta nu atestă cu certitudine perioada verificării metrologice, deoarece la caz, marcajul „MD 1D1 a” indică anul verificării metrologice 2011, ceia ce confirmă că informația din actele menționate mai sus este veridică.

Recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a evidențiat, că intervenția la contor nu se limitează doar cu existența unui orificiu la mecanismul de calcul, dar și prin existența urmelor de acțiune mecanică pe tamburul cifrat „I”, lăsînd pe el urme de adîncime, cu un obiect dur, cilindric, cu diametrul orificiului menționat.

Recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a menționat că instanța de apel eronat a interpretat legislația din domeniul metrologiei, fără a face trimitere direct la norma legală.

A reiterat că în conformitate cu art.12 alin. (3), (5) și (8) din Legea metrologiei nr. 647 din 17 noiembrie 1995, la introducerea pe piață și punerea în funcțiune a mijloacelor de măsurare utilizate în măsurările din domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1), controlul metrologic legal asupra lor se exercită conform prevederilor reglementărilor de metrologie legală, prin următoarele modalități:a) aprobare de model;b) verificare metrologică inițială;c) înregistrare;d) supraveghere metrologică.Mijloacele de măsurare introduse pe piață sînt, de asemenea, supuse supravegherii metrologice. Mijloacele de măsurare utilizate în măsurările din domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1), aflate în exploatare la persoanele juridice sau persoanele fizice autorizate pentru activitatea de întreprinzător, în conformitate cu reglementările de metrologie legală, se supun, în mod obligatoriu, următoarelor modalități de control metrologic legal:a) verificare metrologică periodică;b) verificare metrologică după reparare;c) inspecție și testare inopinată;d) supraveghere metrologică asupra stării și utilizării mijloacelor de măsurare, inclusiv a softului utilizat la efectuarea măsurărilor în domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1), precum și asupra utilizării procedurilor de măsurare legală.La solicitarea persoanelor fizice sau juridice, verificarea metrologică de expertiză a mijloacelor de măsurare legale aflate în utilizarea lor se efectuează în scopul determinării corespunderii caracteristicilor metrologice ale acestora cerințelor prescrise în reglementările de metrologie legală. Mijloacele de măsurare constatate drept corespunzătoare în cadrul controlului metrologic legal, ale cărui modalități sînt specificate la alin.(3) lit.a) și b) și alin.(5) lit.a) și b), sînt considerate mijloace de măsurare legale, pentru care se eliberează certificat de aprobare de model și buletin de verificare metrologică și se aplică, în mod corespunzător, următoarele marcaje metrologice:a) marcajul aprobării de model;b) marcajul de verificare metrologică.Pentru asigurarea securității și integrității mijloacelor de măsurare, pe ele pot fi aplicate și alte marcaje (marcajul de securitate, de instalare, de reparare etc.)

A specificat că în ordinul nr.114 din 02 iulie 2012 „anexa A” a Ministerului Economiei este indicată reprezentarea grafică a marcajelor de verificare metrologică unde: MD -este codul internațional al Republicii Moldova, YY – sunt ultimele două cifre ale anului verificării metrologice, X – este indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice, desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice a mijloacelor de măsurare legale, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie și Z – este indicativul de identificare al verficatorului metrolog.

A subliniat că în speță, marcajul „MD 1D1 a” confirmă, că verificarea metrologică periodică s-a efectuat în anul 2011. Amprenta verficatorului este în concordanță cu prevederile contractului și al actului de aplicare a sigiliilor din data de 19 august 2011.

Recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a invocat că Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a prezentat probe suficiente, care demonstrează legalitatea acțiunilor sale, dar care nu au fost luate în considerare, fiind interpretată în mod eronat legea prin neaplicarea legii, care trebuie să fie aplicată și aplicarea legii, care nu trebuia să fie aplicată, prin trimiterea formală la reglementările legislației.

La data de 03 iunie 2020, Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenta Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, a invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate.

Recurenta Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” a punctat că instanța de apel a aplicat și a interpretat eronat normele de drept material, ignorând circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurenta a notat că concluzia instanței de apel privind ilegalitatea deciziei nr. 31 din 01 noiembrie 2017 a Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” este nefondată.

Astfel, la emiterea deciziei nominalizate, Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” s-a condus de prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011 și anume punctele 78 lit.j, 113, 114, 151.

Recurenta Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a subliniat că instanța de apel eronat a constatat că echipamentul „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, nu a fost supus verificării metrologice.

Astfel, conform răspunsului Institutului Național de Metrologie nr. 10-2/394 din 12 octombrie 2018, examinarea aspectului exterior a contoarelor de gaze este o parte indispensabilă a procedurii de verificare metrologică (inițială și periodică) a contoarelor de gaze. În cazul obținerii rezultatului nesatisfăcător la examinarea aspectului exterior al contorului de gaz (constatarea unor deteriorări a corpului contorului etc.) mijlocul de măsurare este recunoscut ca inutilizabil și pentru contor se eliberează bulletin de inutilizabilitate.

Recurenta Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a menționat că contoarele după ce trec verificarea metrologică sunt plasate în fondul de rezervă, pentru a fi utilizate la necesitate și a asigura continuitatea asigurării cu gaze a consumatorilor.

A specificat că în raportul de expertiză nr.468 din 31 iulie 2017 este indicat că pe suprafața din față a capacului dispozitivului de totalizare, în partea stângă este depus un strat de substanță asemănătoare cu ceara roșie pe care, prin intermediul poansonului cleștelui – sigilator sunt imprimate, prin apăsare, semnele grafice proprii verificatorului, care a efectuat verificările metrologice „MD 1D1 a”.

Recurenta Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a invocat că instanța de apel nu a luat în considerare circumstanțele menționate.

La data de 17 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Ignat Dumitran copiile recursurilor depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”. Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” a expediat copia recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a expediat copia recursului depus de Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” (f.d.145).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că Ignat Dumitran a recepționat copiile recursurilor depuse de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” la data de 22 iunie 2020 (f.d.148), Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a recepționat copia recursului depus de către Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” la data de 24 iunie 2020 (f.d.147). Nu se atestă date despre data recepționării

de către Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” a recursului depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”.

Ignat Dumitran, Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” și Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” nu și-au valorificat drepturile procedurale și nu au depus referințe la recursurile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”.

Examinând admisibilitatea cererilor de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la data de 06 februarie 2020.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că decizia instanței de apel a fost expediată recurentelor Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, la data de 14 aprilie 2020 (f.d.130), însă date privind recepționarea de către recurențele Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” a deciziei din data de 06 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul, la materialele cauzei nu se atestă.

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie - 15 mai 2020.

La data de 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență, punctelor 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul

Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1340/2001, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Luînd în considerare faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la Dispoziția nr.1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmînd a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului pentru Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, după întrerupere a început a curge la data de 16 mai 2020.

În aceste circumstanțe, recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” la data de 01 iunie 2020 și respectiv recursul depus de către Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” la data de 03 iunie 2020, se consideră a fi depuse în termen.

Prin încheierea din 22 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost numită examinarea recursurilor declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, în complet de 5 judecători pentru data de 29 iulie 2020 (f.d.150).

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” întemeiate, urmînd a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurențelor Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, au fost expuse cu suficientă claritate.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) și c) Cod administrativ, examinînd recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul; casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La caz, instanța de recurs menționează că, materialele cauzei denotă cu certitudine că la data de 19 august 2011 între recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și intimatul Ignat Dumitran a fost încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale cu consumatorul, cu locul de consum situat în xxxxx, prin care furnizorul s-a obligat să furnizeze gaze naturale la locul de consum potrivit standardelor stabilite, iar consumatorul să efectueze plata pentru gazele consummate (f.d.19-21).

Astfel, conform prevederilor contractului încheiat între Ignat Dumitran și Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”, consumatorul s-a obligat să asigure integritatea echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate.

De asemenea, conform actului de aplicare a sigiliilor din data de 19 august 2011 a Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”, echipamentul de măsurare a gazelor naturale de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” a trecut controlul

metrologic de stat pentru perioada 18 august 2011- 18 august 2016. Actul nominalizat a fost semnat de către intimatul Ignat Dumitran.

Ulterior, la data de 23 august 2016, operatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” a demontat, în prezența consumatorului Ignat Dumitran, echipamentul de măsurare a gazelor naturale de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, din cauza existenței unor suspiciuni privitor la integritatea echipamentului de măsurare. Echipamentul de măsurare a gazelor naturale de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” a fost împachetat într-o sacoșă de polietilenă, pe care a fost aplicat sigiliul și transmis pentru efectuarea constatării tehnico-științifice (f.d.16).

Prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 468 din 31 iulie 2017 s-a stabilit, că la echipamentul de măsurare a gazelor naturale de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, în peretele orizontal de jos al capacului dispozitivului de totalizare la o distanță de aproximativ 10 mm de la marginea vertical din stânga și aproape 10 mm de la marginea orizontală de sus a sectorului afundat, este prezent un orificiu penetrant cu diametrul aproape 1,2 mm. Orificiu penetrant, menționat mai sus, s-a format în urma unor acțiuni mecanice exercitate din exterior prin mișcare de rotire și apăsare cu utilizarea unui obiect dur, cilindric, ascuțit în formă de spiral (mai mult probabil a unui burghiu). Prin orificiul penetrant nominalizat a fost introdus un obiect dur cilindric cu diametrul comensurabil cu diametrul orificiului, capătul căruia a contractat cu tamburul cifrat „I”, lăsând pe el urme de adâncime. Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 468 din 31 iulie 2017 nu a fost contestat de către intimatul Ignat Dumitran.

Conform procesului-verbal nr. 30 din 01 noiembrie 2017 a Direcției furnizare gaze și relații cu consumatorii secția furnizare gaze teritorială Cahul al ședinței comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incomplete a volumului de gaze naturale consumat, consumator Ignat Dumitran, adresa locului de consum xxxxx au fost examinate actul de demontare EMG din 17 august 2016, actul privind aplicarea sigiliilor din 19 august 2011, nota de serviciu a controlorului sectorului din data de 10 octombrie 2017, actul de aplicare a sigiliilor din 19 august 2011, istoricul consumului de gaze naturale, contractul de furnizare a gazelor naturale din 19 august 2011, raportul de expertiză extrajudiciară nr.468 din 31 iulie 2017, procesul-verbal al ședinței comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali nr. 31 din 12 octombrie 2017. Astfel, s-a decis în conformitate cu prevederile pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, de efectuat calculul consumatorului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 21 de zile (01 august 2016 – 22 august 2016). Consumatorul va suporta cheltuielile solicitate de operatorul de rețea (f.d.9).

În rezultat, prin decizia Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, Direcția furnizare gaze și relații cu consumatorii, Secția furnizare gaze Teritorială Cahul privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale nr. 31 din 01 noiembrie 2017, s-a decis ca în conformitate cu prevederile pct. 129² și 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, de efectuat calculul consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 21 de zile (01 august 2016 – 22 august 2016), iar cheltuielile suportate de operatorul de rețea să fie puse pe seama consumatorului (f.d. 32).

Nefiind de cord cu decizia menționată, la data de 12 ianuarie 2018, Ignat Dumitran a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”

privind anularea deciziei nr.31 din 01 noiembrie 2017 a Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-7).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Ignat Dumitran (f.d. 81, 83-91)..

Curtea de Apel Cahul examinând apelul declarat de Ignat Dumitran a conchis asupra necesității admiterii acestuia, casării integrale a hotărârii din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Ignat Dumitran. Astfel, a fost anulată decizia furnizorului Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” nr.31 din 01 noiembrie 2017, prin care s-a decis de a calcula consumatorului Ignat Dumitran volumul de gaze naturale, pretins a fi consumat, cu încălcarea clauzelor contractuale, pentru perioada 01 august 2016 – 22 august 2016 și de a-i opune suportarea cheltuielilor operatorului de rețea, ca fiind contrară legii.

Judecând cauza în ordine de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu aprecierea greșită a circumstanțelor cauzei, aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, din următoarele considerente.

Conform pct. 14 lit. d) din contractul de furnizare a gazelor naturale consumatorului casnic din 16 ianuarie 2017, încheiat între Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” și Ignat Dumitran, consumatorul casnic are obligația de a păstra intact echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate acestuia.

Punctul 16 lit. b) din același contract, prevede că consumatorul casnic poartă răspunderea prevăzută de contract și de legislație în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul casnic, care a condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat.

În conformitate cu pct. 78 lit. j) din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011 (în vigoare la data relevantă speței), consumatorul final are obligația să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate echipamentului de măsurare și alte dispozitive și instalații montate de operatorul de rețea la consumatorul final, precum și să se abțină de la orice acțiuni care duc la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, și să nu influențeze echipamentul de măsurare cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării volumelor de gaze naturale consumate.

Punctul 128 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, prevede că, actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale și/sau concluziile raportului constatării tehnico-științifice, concluziile raportului verificării metrologice de expertiză, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori, pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, dacă acestea indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat. Se interzice furnizorului aplicarea prevederilor prezentului Regulament aferente încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale în cazul în care nu a fost stabilită modalitatea prin care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

Conform pct. 151 din același Regulament, în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării. În cazul intervenției vizibile în funcționarea echipamentului de măsurare (defectul sau lipsa sticlei la echipamentul de măsurare, defectarea corpului echipamentului de măsurare, deteriorarea sau intervenția asupra sigiliului autentic, ruperea cordonului sigiliului sau restabilirea lui după ce a fost rupt, lipsa sigiliului), la calcularea consumului de gaze naturale, conform sistemului paușal, se va lua în considerație perioada de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare (controlului vizual al echipamentului de măsurare) și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 3 luni, în cazul lipsei accesului la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare

Sub imperiul prevederilor citate supra, instanța de recurs învederează că în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării.

În speță, actele și lucrările cauzei atestă indubitabil că la data de 23 august 2016, echipamentul de măsurare de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, instalat la locul de consum în xxxxx, ce aparține cu drept de proprietate lui Ignat Dumitran, a fost demontat și sigilat, din motiv că contorul are intervenții vizibile, astfel încât exista dubii referitor la intervenția străină asupra mecanismului de calcul, fapt consemnat în actul de demontare a echipamentului de măsurare a gazelor (f.d.16).

Conform actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 23 august 2016, care a fost întocmit în prezența coconsumatorului Ignat Dumitran și ulterior semnat de către colaboratorul Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz”, martorul Ion Vîzdoga și consumatorul Ignat Dumitran, la echipamentul de măsurare de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, la locul de consum în xxxxx, s-a observat dedesupt la mecanismul de evidență a datelor o gaură.

La explicațiile consumatorului Ignat Dumitran, precum că nu se știe de ce e așa, contorul menționat a fost pus în pachet și sigilat cu sigila nr. 7025168, pentru ca să fie prezentat Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” (f.d.17). Actul nominalizat nu a fost contestat de către intimatul Ignat Dumitran.

Prin urmare, intimatul Ignat Dumitran a cunoscut despre existența orificiului penetrant la mecanismul de calcul, însă nu a anunțat furnizorul despre faptul, că echipamentul de măsurare „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” are defecțiuni.

La caz, conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 468 din 31 iulie 2017, intervenția la contor nu se limitează doar cu existența unui orificiu la mecanismul de calcul, dar și prin existența urmelor de acțiune mecanică pe tamburul cifrat „I”, lăsînd pe el urme de adîncime, cu un obiect dur cilindric, cu diametrul comesurabil cu diametrul orificiului menționat.

Astfel, prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 468 din 31 iulie 2017, s-a stabilit că la echipamentul de măsurare a gazelor naturale de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, în peretele orizontal de jos al capacului dispozitivului de totalizare la o distanță de aproximativ 10 mm de la marginea verticală din stînga și aproape 10 mm de la marginea orizontală de sus a sectorului afundat, este prezent un orificiu penetrant cu diametrul aproape 1,2 mm. Orificiu penetrant, menționat mai sus, s-a format în urma unor

acțiuni mecanice exercitate din exterior prin mișcare de rotire și apăsare cu utilizarea unui obiect dur, cilindric, ascuțit în formă de spiral (mai mult probabil a unui burghiu). Prin orificiul penetrant nominalizat a fost introdus un obiect dur cilindric cu diametrul comensurabil cu diametrul orificiului, capătul căruia a contractat cu tamburul cifrat „I”, lăsând pe el urme de adâncime. Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 468 din 31 iulie 2017 nu a fost contestat de către intimatul Ignat Dumitran.

Totodată, conform procesului-verbal nr.30 din 01 noiembrie 2017 al Direcției furnizare gaze și relații cu consumatorii secția furnizare gaze teritorială Cahul, al ședinței comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incomplete a volumului de gaze naturale consumat, consumator Ignat Dumitran, adresa locului de consum xxxxx, au fost examinate actul de demontare EMG din 17 august 2016, actul privind aplicarea sigiliilor din 19 august 2011, nota de serviciu a controlorului sectorului din 10 octombrie 2017, actul de aplicare a sigiliilor din 19 august 2011, istoricul consumului de gaze natural, contractul de furnizare a gazelor natural din 19 august 2011, raportul de expertiză extrajudiciară nr.468 din 31 iulie 2017, procesul-verbal al ședinței comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali nr. 31 din 12 octombrie 2017. Astfel, s-a decis în conformitate cu prevederile pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, de efectuat calculul consumatorului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 21 de zile (01 august 2016 – 22 august 2016). Consumatorul va suporta cheltuielile solicitate de operatorul de rețea (f.d.9).

Așadar, ținând cont de circumstanțele relatate cât și de prevederile legale citate supra, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează că decizia Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale nr. 31 din data de 01 noiembrie 2017, este legală și întemeiată, or încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul Ignat Dumitran, care a dus la înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat se confirmă fără echivoc prin actul de demontare EMG din 17 august 2016, actul privind aplicarea sigiliilor din 19 august 2011, nota de serviciu a controlorului sectorului din 10 octombrie 2017, actul de aplicare a sigiliilor din 19 august 2011, istoricul consumului de gaze naturale, contractul de furnizare a gazelor naturale din 19 august 2011, raportul de expertiză extrajudiciară nr.468 din 31 iulie 2017, procesul-verbal al ședinței comisiei de examinare a cazurilor de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorii finali nr. 31 din 12 octombrie 2017, din care rezultă cert că la echipamentul de măsurare a gazelor naturale de model „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963”, în peretele orizontal de jos al capacului dispozitivului de totalizare la o distanță de aproximativ 10 mm de la marginea verticală din stânga și aproape 10 mm de la marginea orizontală de sus a sectorului afundat, este prezent un orificiu penetrant cu diametrul aproape 1,2 mm. Orificiu penetrant, menționat mai sus, s-a format în urma unor acțiuni mecanice exercitate din exterior prin mișcare de rotire și apăsare cu utilizarea unui obiect dur, cilindric, ascuțit în formă de spiral (mai mult probabil a unui burghiu). Prin orificiul penetrant nominalizat a fost introdus un obiect dur cilindric cu diametrul comensurabil cu diametrul orificiului, capătul căruia a contractat cu tamburul cifrat „I”, lăsând pe el urme de adâncime.

În acest context, fiind constatată cert încălcarea de către consumatorul Ignat Dumitran a clauzelor contractuale, care au dus la înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumate, Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” corect a dispus, prin

prisma pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, calcularea consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 21 de zile (01 august 2016 – 22 august 2016) în mărime de 735,82 de lei.

Or, conform pct. 113 și 114 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, consumatorul final este obligat să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate. El este obligat să informeze furnizorul imediat ce depistează deteriorarea echipamentului de măsurare și/sau violarea sigiliilor aplicate. Furnizorul notifică de îndată acest fapt operatorului de rețea. Se interzice consumatorului final să intervină sub orice formă asupra echipamentului de măsurare, inclusiv în funcționarea lui, și asupra sigiliilor aplicate lui sau la celelalte instalații ale operatorului de rețea, sau să blocheze accesul personalului operatorului de rețea la acestea. De asemenea, se interzice consumatorului final să influențeze echipamentul de măsurare cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării volumelor de gaze naturale consumate.

Pe cale de consecință, instanța de recurs consideră lipsite de temei argumentele instanței de apel, precum că stabilirea dacă contorul „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” a fost verificat metrologic în anul 2011, se impune nu atât pentru a verifica însăși veridicitatea faptului verificării metrologice invocată de Societatea pe Acțiuni Moldova-Rusă „Moldovagaz”, sau valabilitatea în timp a verificării, cât pentru a cunoaște dacă era sau nu integru acest dispozitiv de măsurare înainte de a fi instalat la consumatorul Ignat Dumitran la data de 19 august 2011, or în cazul în care contorul într-adevăr ar fi fost verificat metrologic la data de 18 august 2011, acest fapt ar neutraliza argumentul apelantului Ignat Dumitran, precum că la data de 19 august 2011, contorul a fost instalat cu o astfel de defecțiune.

Or, conform art. 104 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, pentru evidența consumului de gaze naturale și decontările între furnizor și consumatorul final se utilizează numai echipamente de măsurare legalizate, adecvate și verificate metrologic, incluse în Registrul de Stat al mijloacelor de măsurare permise spre utilizare în Republica Moldova.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că în rezultatul examinării cererii intimatului Ignat Dumitran, s-a constatat că contorul Gallus G1,6 cu nr.030108836, demontat la data de 19 august 2011 nu a trecut controlul metrologic, în locul lui a fost instalat contorul G2.5 GALLUS cu nr.04021696, care a trecut verificarea metrologică, iar buletinele metrologice de verificare a contoarelor în cauza, în anul 2011, se lăsau la consumator, fapt confirmat prin răspunsul Societății cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” (f.d. 13).

La fel, în punctul 3 al actului din data de 09 august 2011 de aplicare a sigiliilor este menționat că echipamentul de măsurare „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” este instalat după verificarea metrologică. Iar, în punctul 5 al acestui act este menționat, că perioada verificării 18 august 2011- valabilă pînă la data de 18 august 2016. Actul respectiv a fost semnat de către Ignat Dumitran.

De asemenea, în punctul 6 al contractului nr.103 din 19 august 2011 de livrare a gazelor naturale consumatorilor casnici este indicat, că data ultimei verificări metrologice a echipamentului de măsurare „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” este 18 august 2011, cu termen de valabilitate 18 august 2016. Contractul respectiv de asemenea a fost semnat de către Ignat Dumitran.

Conform ordinului nr.114 din 02 iulie 2012 (anexa A) a Ministerului Economiei este indicată reprezentarea grafică a marcajelor de verificare metrologică unde: MD -este codul internațional al Republicii Moldova, YY – sunt ultimele două cifre ale anului verificării metrologice, X – este indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice, desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice a mijloacelor de măsurare legale, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie și Z – este indicativul de identificare al verficatorului metrolog.

În speță, marcajul „MD 1D1 a” confirmă, că verificarea metrologică periodică s-a efectuat în anul 2011. Amprenta verficatorului este în concordanță cu prevederile contractului și a actului de aplicare a sigiliilor din data de 19 august 2011.

Astfel, instanța de apel a dedus eronat, că echipamentul de măsurare „G2.5 Actaris GALLUS 2000” cu N/F „E040216963” nu a fost supus verificării metrologice.

Articolul 3 din Legea metrologiei nr. 19 din 04 martie 2016, prevede modalitatea de control metrologic legal, executat prin procedura de evaluare a conformității (altă decât examinarea de tip), conform documentelor normative aplicabile din domeniul metrologiei legale, care are ca rezultat emiterea unui buletin de verificare metrologică și/sau aplicarea marcajelor de verificare metrologică.

Articolul 13 alin.(4) aceiași Lege prevede, că introducerea pe piață și/sau darea în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal conform alin.(1), cu excepția mijloacelor de măsurare și aparatelor de cântărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr.3 la Legea nr.235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității, controlul metrologic legal se exercită, conform prevederilor regulamentelor generale de metrologie legală, prin următoarele modalități: a) aprobare de model; b) verificare metrologică inițială.

Iar, conform art. 15 din Legea menționată, mijloacele de măsurare aflate în exploatare la persoane fizice sau juridice se supun în mod obligatoriu controlului metrologic legal, care se realizează, conform documentelor normative, prin următoarele modalități: a) verificare metrologică periodică; b) verificare metrologică după reparare; c) supravegherea în utilizare a mijloacelor de măsurare.

Astfel, din prevederile normelor legale nominalizate rezultă, că aprobarea de model și verificarea metrologică inițială se efectuează la importarea sau producerea unui model nou care se lansează pe piață, pe când verificarea metrologică periodică se efectuează asupra mijloacelor de măsurare aflate deja în exploatare.

Prevederi identice se conțineau și în art.12 alin.(3), (5) și (8) din Legea metrologiei nr. 647 din 17 noiembrie 1995, dar și în ordinele Ministerului Economiei nr. 1445 din 04 ianuarie 2004 și nr. 114 din 02 iulie 2012, în vigoare la acel moment.

Astfel, conform art. 12 alin. (3), (5) și (8) din Legea metrologiei nr. 647 din 17 noiembrie 1995, la introducerea pe piață și punerea în funcțiune a mijloacelor de măsurare utilizate în măsurările din domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1), controlul metrologic legal asupra lor se exercită conform prevederilor reglementărilor de metrologie legală, prin următoarele modalități: a) aprobare de model; b) verificare metrologică inițială; c) înregistrare; d) supraveghere metrologică. Mijloacele de măsurare introduse pe piață sînt, de asemenea, supuse supravegherii metrologice. Mijloacele de măsurare utilizate în măsurările din domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1), aflate în exploatare la persoanele juridice sau persoanele fizice autorizate pentru activitatea de întreprinzător, în conformitate cu reglementările de metrologie legală, se supun, în mod obligatoriu, următoarelor modalități de control metrologic legal: a) verificare metrologică periodică; b) verificare metrologică după reparare; c) inspecție și testare inopinată; d) supraveghere metrologică asupra stării și utilizării mijloacelor de măsurare, inclusiv a softului utilizat la

efectuarea măsurărilor în domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1), precum și asupra utilizării procedurilor de măsurare legală. La solicitarea persoanelor fizice sau juridice, verificarea metrologică de expertiză a mijloacelor de măsurare legale aflate în utilizarea lor se efectuează în scopul determinării corespunderii caracteristicilor metrologice ale acestora cerințelor prescrise în reglementările de metrologie legală. Mijloacele de măsurare constatate drept corespunzătoare în cadrul controlului metrologic legal, ale cărui modalități sînt specificate la alin.(3) lit.a) și b) și alin.(5) lit.a) și b), sînt considerate mijloace de măsurare legale, pentru care se eliberează certificat de aprobare de model și buletin de verificare metrologică și se aplică, în mod corespunzător, următoarele marcaje metrologice: a) marcajul aprobării de model; b) marcajul de verificare metrologică. Pentru asigurarea securității și integrității mijloacelor de măsurare, pe ele pot fi aplicate și alte marcaje (marcajul de securitate, de instalare, de reparare etc.).

Astfel, sunt nejustificate concluziile instanței de apel precum că, doar mijloacele de măsurare, care posedă certificate de aprobare de model în termen, la caz, pînă la data de 16 ianuarie 2011, sunt supuse verificării metrologice inițiale și periodice. Contoarele pot fi utilizate în continuare, pînă la momentul în care nu vor fi apreciate ca fiind inutilizabile.

Conform punctului 78 lit.k) din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr.415 din 25 mai 2011, în vigoare la acel moment, consumatorul final are obligația să anunțe imediat furnizorul, în cazul în care depistează defecțiuni în funcționarea echipamentului de măsurare.

Suplimentar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” corect, în temeiul pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, a calculat consumul de gaze naturale conform sistemului paușal pentru o perioadă de 21 de zile (01 august 2016- 22 august 2016), deoarece în lipsa accesului la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, calculul a fost efectuat pentru a perioadă nu mai mare de 3 luni.

În această conjunctură, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată soluția primei instanțe că în speță, nu au fost stabilite și nu există temeiuri pentru admiterea acțiunii reclamantului Ignat Dumitran și anularea actului administrativ.

În această ordine de idei, față de considerentele expuse și în raport cu dispozițiile citate, se constată că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când instanța de fond în mod temeinic și legal a respins acțiunea depusă de Ignat Dumitran.

În temeiul celor constatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea primei instanțe a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, iar în rezultat corect a respins acțiunea depusă de Ignat Dumitran.

De asemenea, în condițiile în care a fost constatată legalitatea deciziei nr. 31 din 01 noiembrie 2017 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și calculului consumului de gaze naturale, fiind respinsă pretenția reclamantului Ignat Dumitran privind anularea acesteia, care și este cerința de bază a acțiunii principale, prima instanță corect a conchis, în temeiul art. 94, 96 Cod de procedură civilă, asupra respingerii cerinței reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată. Or, aceasta nu este decât o cerință subsecventă pretenției principale.

Din considerentele expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” sunt întemeiate, urmând a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) și c) și alin. (2) și art. 258 alin. (3) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” și Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”.

Se casează integral decizia din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul și se menține hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ignat Dumitran împotriva Societății pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Nina Vascan